

بررسی تاثیرات تزریق ویتامین E و سلنیوم بر سطح فراسنجه های بیوشیمیایی خون در اسب نژاد ترکمن

مهدی منصوری^{۱*}، جعفر رحمانی کهنمویی^۲، سجاد خدام زاده^۳، سید اصغر زاهد^۴

۱ و ۳. دانشجوی دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

۲. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، استادیار دانشکده دامپزشکی، گروه علوم درمانگاهی، تبریز، ایران

Dr.mehdi_mansouri@yahoo.com

مقدمه: هورمون های تیروئیدی نقش اساسی در متابولیسم پایه بدن دارند و کاهش سطح سرمی این هورمون ها می تواند روی کارایی اسب تاثیر منفی داشته باشد. عوامل مختلفی در کاهش سطح سرمی این هورمون ها دخیل است که یکی از این عوامل تزریق بی رویه ویتامین E سلنیوم جهت تقویت قدرت عضلانی اسب ها قبل از مسابقات است. این مطالعه به منظور بررسی اثرات ویتامین E سلنیوم بر سطح سرمی آلبومین، گلوبولین، پروتئین، فسفر، تری گلیسرید، کلسیم، فسفاتاز قلیائی، آسپاراتات آمینو ترانسفراز و آلانین آمینوترانسفراز در اسب نژاد ترکمن انجام شد. روش کار: در این مطالعه ۱۶ رأس اسب نژاد ترکمن با سنین تقریباً یکسان (۵ ساله) انتخاب شدند و به دو گروه نر و ماده طبقه بندی شدند که در شرایط یکسان نگهداری میشدند. در هر گروه به ۴ رأس ویتامین E-selenium به مقدار ۱ سی سی به ازای ۳۰ کیلوگرم وزن بدن با فاصله ۲ روز یکبار به مدت ۱۰ روز تزریق شد و ۴ رأس به عنوان شاهد، تحت تزریق سرم فیزیولوژی قرار گرفتند. با فاصله هر دو روز از اسب های هر گروه خون گیری به عمل آمد. پس از جداسازی سرم میزان فراسنجه های بیوشیمیایی خون به روش اسپکتو فتومتری اندازه گیری شد. بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که مقایسه میانگین سرمی آلبومین، فسفر، تری گلیسرید، فسفاتاز قلیائی، آسپاراتات آمینو ترانسفراز و آلانین آمینوترانسفراز در اسب های مورد مطالعه تغییرات آماری معنی داری ندارد. در حالی که مقایسه میانگین سرمی پروتئین و گلوبولین اسب های هر دو گروه نر و ماده با گروه شاهد اختلاف آماری معنی داری بعد از سومین تزریق ویتامین E-selenium نشان داد ($P > 0.05$). همچنین مقایسه میانگین سرمی کلسیم تغییرات آماری معنی داری بعد از دومین تزریق ویتامین E-selenium در اسب های نر و ماده از چهارمین تزریق ویتامین E-selenium در اسب های ماده با گروه شاهد نشان داد ($P > 0.05$). نتایج نشان داد که تزریق E-selenium می تواند هم برای اسب های ماده مفید باشد و هم برای اسب های نر و اثرات جانبی در کبد و کلیه نخواهد داشت، اما پیشنهاد می شود که سایر فراسنجه های بیوشیمیایی و هماتولوژیک نیز به طور کامل در سایر سنین هم بررسی شود.

کلمات کلیدی: ویتامین E، سلنیوم، فراسنجه های بیوشیمیایی خون، اسب ترکمن

بررسی سرواید میولوژی گونه های آیمیریا در بستر ۲۵ مرغداری گوشتی شهرستان خوی

سیداصغر زاهد^{۱*}، عادل فیضی^۲، مهدی منصوری^۳

۱ و ۳. دانشجوی دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

۲. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، استادیار دانشکده دامپزشکی، گروه علوم درمانگاهی، تبریز، ایران

Dr.mehdi_mansouri@yahoo.com

مقدمه: کوکسیدوزیس روده ای ناشی از عوامل آیمیریایی از مهمترین آلودگی های طيور گوشتی در دنیا محسوب می شود که باعث رخداد تلفات و خسارت های اقتصادی زیادی می شود. هدف از انجام این مطالعه، شناسایی و تعیین فراوانی گونه های آیمیریا در بستر مرغداری های طيور گوشتی اطراف شهرستان خوی بود. روش کار: در این مطالعه ۲۵ مرغداری گوشتی در دوره های مختلف پرورشی در شهرستان خوی در سال ۹۵ به صورت تصادفی انتخاب شدند. تمامی اطلاعات مربوط به مدیریت پرورشی و بهداشت مزارع تحت مطالعه ثبت گردید. نمونه برداری از بسترها دوبار در هفته از هر مرغداری انجام شد. ارزیابی شدت آلودگی بستر به اوویست هر یک از گونه های آیمیریا بر اساس تعداد اوویست در گرم بستر (OPG) و با استفاده از روش شناسایی و مک ماستر انجام شد. تنوع گونه های آیمیریایی موجود در بستر نیز به تفکیک هر مرغداری و با استفاده از محلول دیکرومات پتاسیم ۲ درصد تعیین شد. بحث و نتیجه گیری: از مرغداری های تحت مطالعه، بستر ۱۲ مرغداری (۴۸ درصد) آلوده به اوویست های آیمیریا بودند. بیشترین شدت آلودگی $10^4 \times 1/6$ در هفته چهارم پرورش بود. براساس یافته های آزمایشگاهی، پنج گونه آیمیریا از بستر مرغداری های تحت مطالعه شناسایی شدند. گونه ها به ترتیب شامل آیمیریا تنلا در ۱۰ مرغداری (۴۰ درصد)، آیمیریا ماکسیمیا در ۸ مرغداری (۳۲ درصد)، آیمیریا نکاتریکس در ۸ مرغداری (۳۲ درصد)، آیمیریا آسرولینا در ۷ مرغداری (۲۸ درصد) و آیمیریا میتیس در ۳ مرغداری (۱۲ درصد) بودند. شیوع و تنوع گونه های آیمیریا در بستر هر یک از مرغداری های صنعتی اطراف شهرستان خوی، بالا بودن میزان آلودگی بستر به گونه های مختلف آیمیریا را در مرغداری های طيور گوشتی تحت مطالعه را نشان داد که بیانگر لزوم ارتقا راهبردهای مدیریت بهداشتی و مدیریت پرورشی در مرغداری های منطقه بود.

کلمات کلیدی: آیمیریا، مرغداری گوشتی، خوی